

FFD-O/1/2026/498

Katowice, 2.07.2026 r.

AE:PL-74249-13540-FCUIF-25

Pani Barbara Nowacka
Minister Edukacji

Pani Katarzyna Lubnauer
Sekretarz stanu

Ministerstwo Edukacji Narodowej
Aleja Jana Chrystiana Szucha 25
00-918 Warszawa

WNIOSEK O DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

w sprawie wątpliwości co do rzetelności OSR do projektu legislacyjnego nr 117

Szanowne Panie Minister,

Działając w imieniu Fundacji Fabian Digital, na podstawie artykułu 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 1 i art. 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, zwracam się z uprzejmą prośbą o udostępnienie informacji publicznej w zakresie procedowania projektu legislacyjnego nr 117 (rozporządzenie wprowadzające paragraf 17a, likwidujący egzaminy online w edukacji domowej).

Uprzejmie informuję, że w trosce o przejrzystość procesów legislacyjnych oraz dobrostan szerokiej grupy obywateli, Fundacja pragnie szczegółowo zapoznać się z podłożem merytorycznym projektowanych zmian. W związku z tym zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie precyzyjnych odpowiedzi na następujące pytania oraz udostępnienie powiązanych z nimi dokumentów:

1. Pozwalam sobie zauważyć, że w trakcie prac nad projektem zgłoszono istotne zastrzeżenia formalne. Jakie konkretne przesłanki merytoryczne, prawne lub społeczne uzasadniały nieuwzględnienie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oficjalnych uwag:
 - a) Koordynatora Oceny Skutków Regulacji - dr Katarzyny Grzelak-Bach w Kancelarii Premiera z 21 maja 2026, znak pisma: KOSR.0641.308.2026 r. [1]
 - b) uwag Dyrektora Departamentu Prawa Społecznego Rządowego Centrum Legislacji - Pana Krzysztofa Olszaka, z dnia 31 maja 2026 r., znak pisma: RCL.DPS.555.84.2026 [2], które wprost podważyły rzetelność danych finansowych zawartych w Ocenie Skutków Regulacji (OSR)?
2. W jakich dokumentach, analizach wewnętrznych, opiniach lub protokołach z narad kierownictwa resortu odzwierciedlono proces decyzyjny dotyczący odrzucenia powyższych krytycznych stanowisk KPRM oraz RCL? Uprzejmie informuję, że wnoszę o udostępnienie pełnych skanów tych materiałów.
3. Czy Ministerstwo Edukacji Narodowej posiada ekspertyzę lub symulację logistyczną dotyczącą skutków wprowadzenia egzaminów stacjonarnych dla placówek skupiających masowego ucznia?
4. Wnoszę o udostępnienie analizy, która pozwoliła resortowi uznać koszt tej operacji za „0 zł” w OSR. Pozwalam sobie zauważyć, że jedna tylko wiodąca placówka edukacji domowej liczy obecnie 30 000 uczniów, co przy średniej liczbie 15 przedmiotów generuje konieczność przeprowadzenia aż 450 000 egzaminów stacjonarnych w okresie zaledwie kilku tygodni.
5. Czy przed wprowadzeniem projektu resort dokonał szacunku ryzyka nagłego, przymusowego upadku takich placówek i ewentualnego pozbawienia konstytucyjnego prawa do nauki 30 000 dzieci z dnia na dzień?

6. Z oficjalnych danych wynika, że sieć szkół samorządowych w ostatnich latach drastycznie się zmniejsza [3]. Czy dysponują Panie precyzyjnymi analizami w tym zakresie?

Wnoszę o udostępnienie dokumentów wskazujących, w jakich konkretnie placówkach stacjonarnych samorządy mają fizycznie zmieścić i przyjąć ok. 60 000 uczniów edukacji domowej (w tym 30 000 z jednej tylko zamykanej szkoły), w obliczu postępującej likwidacji setek szkół publicznych w Polsce.

7. Wnoszę o udostępnienie kalkulacji budżetowej, na podstawie której Ministerstwo uznało w Ocenie Skutków Regulacji (OSR), że projektowana reforma nie generuje dodatkowych kosztów dla Skarbu Państwa.

Zwracam uwagę na fakt, iż obecna subwencja na ucznia w edukacji domowej wynosi ok. 250 zł, natomiast po przymusowym powrocie tych uczniów do systemu stacjonarnego państwowa subwencja bazowa wzrośnie do ok. 812 zł na ucznia. Dla grupy 60 000 uczniów oznacza to skokowy wzrost wydatków budżetowych z 15 milionów zł do 48,72 milionów zł czyli o 33 720 000 zł.

Wyliczenie to nie uwzględnia środków na uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w przypadku których subwencja jest znacznie wyższa. Powyższa kwota nie obejmuje również niezbędnych nakładów, jakie jednostki samorządu terytorialnego (JST) będą musiały ponieść na utrzymanie infrastruktury szkolnej (m.in. opłaty za energię elektryczną, ciepłą, wodę oraz dodatkowe materiały dydaktyczne). Brak zabezpieczenia tych systemowych kosztów może doprowadzić do poważnego kryzysu płynności finansowej samorządów i zwiększenia wysokości pobieranych podatków od obywateli.

W związku z powyższym będę zobowiązany za wskazanie, w której części budżetu resortu zabezpieczono środki na pokrycie tych niedoborów.

7. Jak Ministerstwo Edukacji Narodowej odnosi się do udokumentowanych faktów o trudnościach systemu stacjonarnego, odzwierciedlonych m.in. w doniesieniach medialnych [4], wskazujących, że klasy w technikach i liceach liczą już po 32 uczniów, a młodzież z braku miejsc zmuszona jest do wielogodzinnych dojazdów do odległych placówek?
8. Wnoszę o udostępnienie informacji publicznej w postaci analiz dotyczących tego, jak wyżej wymienione przepełnienie klas wpłynie na dzieci neuroróżnorodne, onkologiczne i z niepełnosprawnościami, które zostaną pozbawione alternatywy w postaci edukacji zdalnej.

Wnoszę o sformułowanie odpowiedzi w sposób zwięzły i bezpośrednio odnoszący się do meritum zadanych pytań. Proszę o pominięcie powtarzalnych informacji, które są rozsyłane do innych wnioskodawców i nie stanowią realnej, spersonalizowanej odpowiedzi. Działanie to, nakazane przez ustawę o dostępie do informacji publicznej, pozwoli na zachowanie pełnej przejrzystości i rzetelności.

Odpowiedź wraz z wnioskowanymi materiałami uprzejmie proszę przesłać w ustawowym terminie 14 dni drogą elektroniczną na wskazany adres skrytki: AE:PL-74249-13540-FCUIF-25.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu

Fabian Kowalski

Przypisy:

[1] Uwagi Koordynatora Oceny Skutków Regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, dr Katarzyny Grzelak-Bach, znak pisma: KOSR.0641.308.2026 z dnia 21 maja 2026 r.

[2] Pismo Dyrektora Departamentu Prawa Społecznego Rządowego Centrum Legislacji, pana Krzysztofa Olszaka, z dnia 31 maja 2026 r.

[3] Dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące likwidacji blisko 900 szkół samorządowych w latach 2019/2020 – 2024/2025, zamknięcia 148 publicznych szkół podstawowych w roku 2025 oraz planów likwidacyjnych obejmujących prawie 300 kolejnych placówek z końcem roku szkolnego 2025/2026.

[4] Reportaż TVP3 Kraków z dnia 7 sierpnia 2025 r. pt. „Pół tysiąca uczniów bez miejsc w szkole średniej”.